

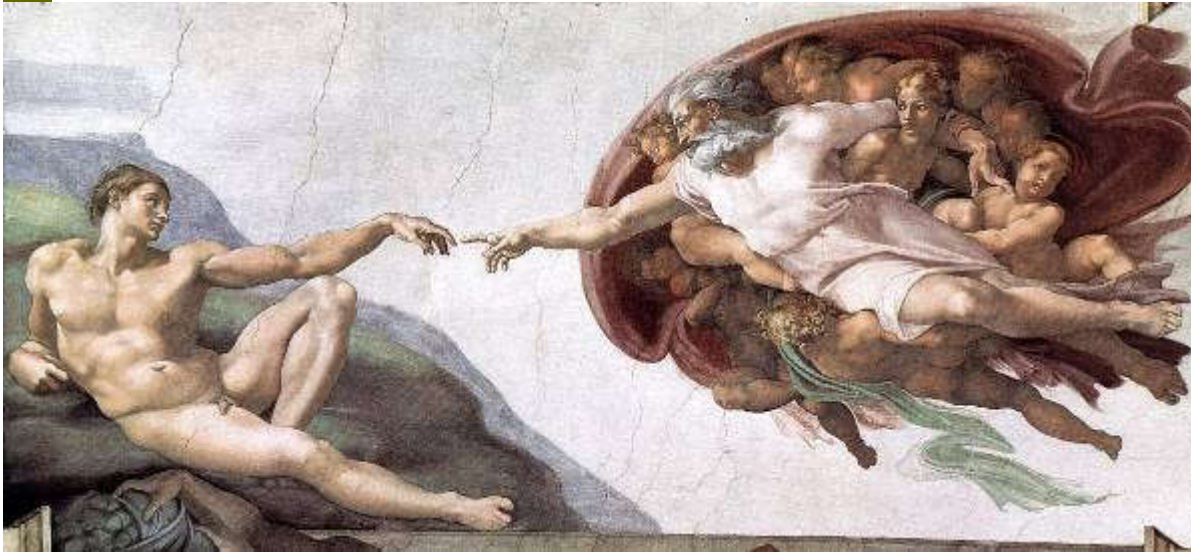

Biblijska teologija 2
amdg.eu/fer-bt2
biblijska.teologija@gmail.com

Biblijska nada u uskrsnuće

Dar života

- Zmijska laž u Post 3,4:
- “O, ne, umrijeti nećete!”
  - ⇔ “Sigurno ćeš umrijeti” (2,17)

- Ljudski život u Post 2,7:
- Čovjek bude živom dušom (Post 2,7)

Uznesenje i uskrisivanje mrtvih

- Henok (Post 5,24)
- Bog ga je *uzeo*
- Ilija (2 Kr 2,10)
- “Uznesen”
- לקח – *laqah* – *Vazam*

- Ilija (1 Kr 17,21) i Elizej (2 Kr 4,34s):
- Oživljeni mladići
  - Elizej u 2 Kr 13,21:
- Djeluje i u grobu
  - Ez 37,1-14;
- zajednica uskrišena

Isus – Gospodar života

□ **Koga Isus uskrisuje?**
Lk 7,14; Mk 5,41;
Lk 8,54; Iv 11,43

□ **Udovičin jedinac**
(Lk 7,14)

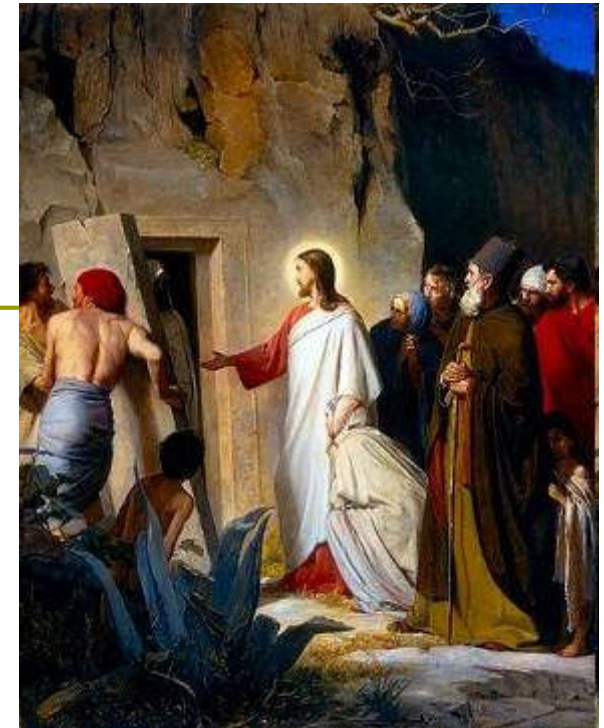
□ **Kći Jaira, nadstojnika sinagoge**
(Mk 5,41; Lk 8,54)

■ **Birani svjedoci (Mk 5,37; Lk 8,51)**

■ **Lazar, prijatelj (Iv 11)**

□ **čuje božansku riječ: “izidi” (11,43)**

□ **usp. Ustani (Mk 5,41; Dj 9,40); Post 1**

Vječni život i Božja moć

- Tvoj ću Zakon čuvati – rok u Ps 119,44?
- Blagoslivljat ću... hvaliti tvoje ime – rok u Ps 145,1s
- *uvijek i dovijeka*

- Anina vjera u 1 Sam 2,6:
- “יהוה” ruši u Šeol i odande diže”
  - Tobitova molitva u Tob 13,2
- “Oživjet će nas” – kada? Hoš 6,2
- Poslije 2 dana
  - Hoš 13,14:
- “izbaviti iz Šeola”; “Gdje je trnje tvoje?” usp. 1 Kor 15,55

Danijel

- ❑ Koji snivaju u prahu zemaljskom (Dn 12,2; Post 2,7)
- ❑ probudit će se
- ❑ Otpočinut ćeš... (Dn 12,13)
- ❑ a onda ćeš stati na noge

Drvo života

□ Drvo života (Post 2,9; 3,22)

- Uz drvo spoznaje, zabranjen pristup
- Što je u Izr 3,18?
- Mudrost
- drvored, plod, lišće (Ez 47,12)

□ Kako u Otk 22,2?

- s obje strane rijeke, *stablo života* što rodi... svakog mjeseca svoj rod. A lišće je za zdravlje *narodima*

Počinak u zemlji

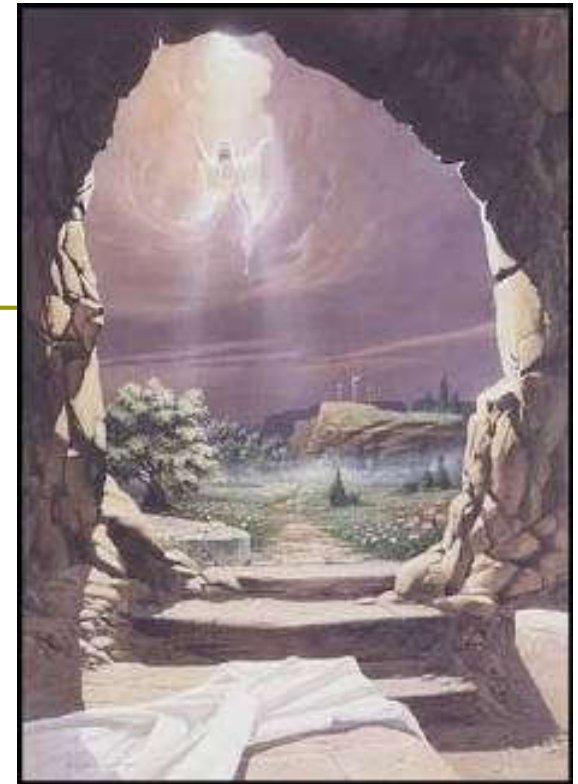
- Tko će se Bogu klanjati u Ps 22,30
- Koji snivaju u zemlji = pokojni
  - Doživljaj Božje moći u Ps 40,3?
- Izvukao me je iz *jame propasti*
  - Kome Bog govori u Ps 90,3:
“Vratite se sinovi ljudski?”
- Onima koji su se u prah vratili?
  - Kako Bog postupa s pokojnim u Ps 16,10b?
- Nećeš dati da pravednik tvoj truleži ugleda
  - Čiji argument u Dj 2,27.31 i 13,35.37?
- Petar (Dj 2,27.31) i Pavao (13,35.37) o Isusu, nasuprot Davidu (2,29; 13,36)

Isusovo uskrsnuće

- Prazan grob
  - Magdalena u Iv 20,18:
- “Vidjela sam Gospodina”
(usp. Iz 6)
- Bez svjedoka
  - Tajna vjere – otajstvo
  - Najava muke = najava uskrsa
    - Znak Jonin (Mt 12,40)
- Preobraženje:
  - Što znači uskrsnuti?

Uskrs u Bibliji

- “**prvina usnulih**”
(1 Kor 15,20)
- “**uskrišen treći dan *po Pismima***”
(1 Kor 15,4)
- “**Počevši tada od Mojsija i svih proroka, protumači im što u svim Pismima ima o njemu**” (Lk 24,27)

Uskrsni dan u NZ

Skromni opisi na kraju

Općenita vjera i

precizno poznavanje

Jasni izvještaji

- **Najstarija bilješka u 1 Kor 15 (“sada” 15,6)**
  - Pavlov kriterij uskrsnuća u 15,4?
  - Po pismima – dokazi u 15,5-7:
  - Brojni *svjedoci*: Petar (usp. “Ukazao se Šimunu” Lk 24,34) 12, 500, Jakov, apostoli
  - *Iskustvo*: ukazao se Pavlu (15,8)
  - Poglavlja u Evandeljima:
- **Mt 28, Mk 16, Lk 24; Iv 20s – *posljednja***

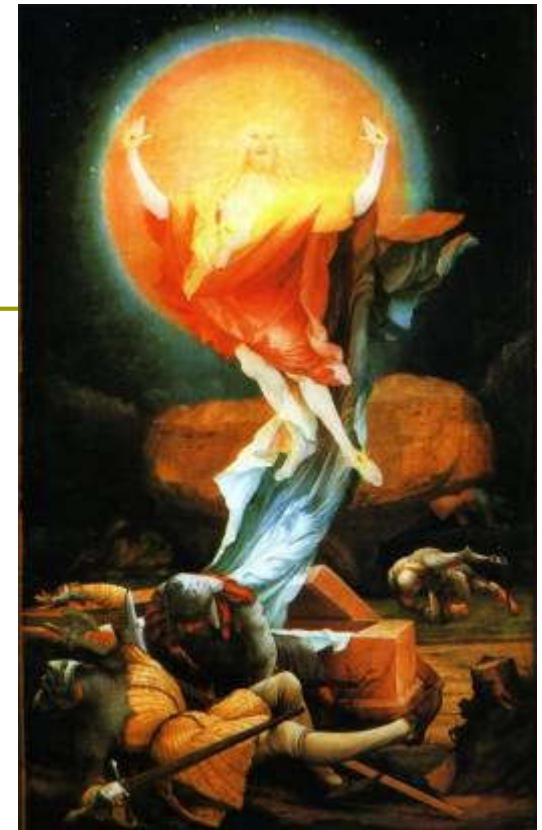
Elementi opisa

- Ključni opis ἡγέρθη
(Mt 28,6; Mk 16,6; Lk 24,6.34)
- “Uskrsnu – bi uspravljen,
dano mu je da ustane”
  - Kad dolazi dan uskrsnuća u
Mt 28,1; Mk 16,1; Lk 23,56?
- Nakon dana počinka
  - Vrijeme u Mk 16,2; Lk 24,1 (Mt 28,1; Iv 20,1):
- “vrlo rano”; “svitanje” (Mt) “mrak” (Iv):
  - Mjesto: Mt 28,1; Mk 16,2; Lk 24,1; Iv 20,1
- grob

Idu na groblje

- Tko Mt 28,1 (Mk 16,1; Lk 24,1)?
- Magdalena, Marija (Mt 28,1)
  - Marija Jakovljeva (Mk, Lk) Mt 28,1
  - + Saloma (Mk 16,1);
  - + Ivana i ostale (Lk 24,10)
  - *Što je s grobom (Mk, Lk, Iv)?*
- Otvoren
  - *tumačenje u Mt 28,2:*
- Glasnik Božji s neba otvara

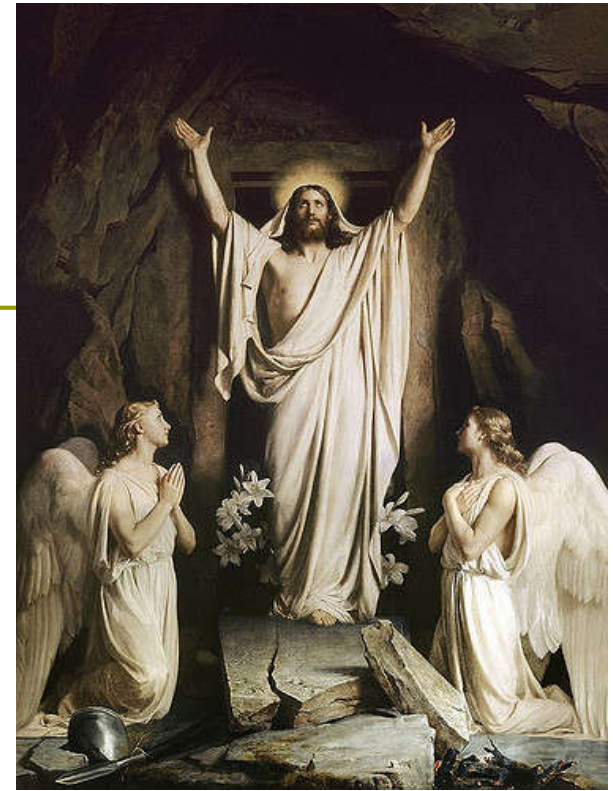

Prirodno i natprirodno

- Prirodni fenomeni u 28,2s
- *potres* (v2);
- izgled poput *munje*;
- odjeća kao *snijeg* (v3)
  - Anđeli u Mk 16,5; Lk 24,4; Iv 20,12:
- Mladić u bijelom (νεανίσκος Mk 16,5)
- Dva muža u blještavom (ἄνθρωπος Lk 24,4)
- Dva glasnika u bijelom (Iv 20,12)

Anděli i uskrsne žene

- Elementi dijaloga u Mt 28,5; Mk 16,6 i u Iv 20,13?
- “Ne bojte se!” – ohrabrenje
- “Zašto plačeš?” – pitanje o emociji (Iv 20,13)
  - Anděli znaju nakanu? (Mt 28,5; Mk 16,6)
- “Raspetoga tražite”
  - Kako postupaju u Lk 24,5?
- “Zašto?” – stavljaju u pitanje nakanu (Lk 24,5)
  - Uskrsnuće u Isusovoj metodi (usp. Mt 28,6; Mk 16,7)?
- Ispunjeno obećanje – καθὼς εἶπεν “kako reče”

Anděli i uskrsne žene

- Anđeoski nalog ženama u
Mt 28,6s; Mk 16,6s i Lk 24,6:
- Pozvane vidjeti i
javiti (Mt, Mk)
- “sjetite se!” (Lk 24,6)
...uskrsnut će (Lk 24,7
~ 9,22; 9,44; 18,33)
  - Mjesto susreta s uskrsnim prema Mt 28,7; Mk 16,7?
- “Ide pred vama u Galileju!” –
  - usp. Mt 26,32; Mk 14,28:
  - “kad uskrsnem, ići ću pred vama” – vjerno ispunja najavu

Plodovi

- Osjećaj u Mt 28,8?
- Strah i radost
  - Rezultati u Mk 16,8.11;
Lk 24,11
- Ništa ne kažu (Mk 16,8)
- Ništa im ne vjeruju (Lk 24,11)
- Magdalenici ne vjeruju (Mk 16,11)
  - Stražari u Mt 28,4?
- “kao mrtvi”

Osobno uvjerenje

- Učenici na grobu
(Lk 24,12; Iv 20,3):
- Petar (Lk 24) + Ivan (Iv 20)
  - Kako reagira Ivan u Iv 20,8:
- *povjervao* (Iv 20,8)
  - Što nedostaje za razumijevanje (Iv 20,9)?
- *upoznati Pismo* (Iv 20,9)

Philippe de Champaigne, Magdalena pokornica,
Museum of fine Arts, Houston

Glasnica radosti

Lik Marije Magdalene u evanđeljima

Marija Magdalena i Isus

- Prva uskrsna žena (Mk 16,9):
- “...ukaza se najprije Mariji Magdaleni” (Mk 16,9)
  - Ostala uz križ (Iv 19,25)
- A) **oslobođenje** od “sedam zloduha” – opsjednutost (Mk 16,9)
- B) **posvećenje**: slijedi Isusa od Galileje “pratile su ga i posluživale mu...” (15,41)
- C) **razočaranje**: promatra što se zbiva na Kalvariji (Mk 15,40)

Nije kraj

- **D) vjernost preko groba**
  - “promatrahu kamo ga polažu” (Mk 15,47)
  - Pomazanje: “kupiše miomirisa...” (16,1)
  - “moj Gospodin” (Iv 20,13)
- **E) novo razočaranje**
  - “Uzeše Gospodina...” (Iv 20,2)
  - “Ja ću ga uzeti” (r. 15)
- **F) prepoznavanje**
  - “Marijo!” (Iv 20,16)

Nov početak

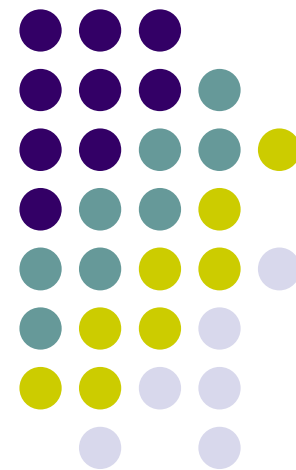
- **G) osamostaljenje**
  - “Ne zadržavaj se” (Iv 20,17)
  - prva zna za uzašašće (r. 17)
- **Snažni preokreti**
- ***Evandelistica* (ἄγγελω):**
- **“Vidjela sam
Gospodina!” (Iv 20,18)**

Do Emausa i natrag

**Kristova
uskrsna
pedagogija
(Lk 24,13-45)**

Onaj kome se nadamo

- “A mi smo se nadali” (Lk 24,21)
  - Otkupitelj s razočaranima
- Dijaloška inicijativa: “pretresanje” (17)
  - *Kleofa* imenom poznat (18)
- “stranac” (18) prihvaćena uvreda
  - Pedagoška “gluma”: “Što?” (19)
  - Kao da hoće dalje (28)
- Sluša:
  - Cjelokupan ljudski projekt
- Govor srcu: “bezumni” (25)
  - *protunapad* “stranca”

Biblija na Uskrs

- “Počevši od Mojsija i svih proroka... što ima o njemu u svim Pismima” (Lk 24,27);
- Tumačenje (27): “*otvara nam Pisma*” (32)
- “Sve što je u *Zakonu, Prorocima i Psalmima* o meni napisano” (Lk 24,44)
  - *Treba se ispuniti*

Preokret

- ὀφθαλμοί – oči (v16.31)
  - prikračene (16);
  - → otvorene (31)
- uzima, blagoslivlja, lomi, daje kruh (30 usp. 35)
- καρδιά – srce (25.32)
  - sporo (25),
  - → gori (32)
- govor (17.29):
  - pretresanje ἀντιβάλλω (17)
  - → “Ostani sa nama” (29)
    - Još ne znaju tko je

Plodovi

- **zajednički osjećaj**
(Lk 24,32 usp. Fil 2,5)
  - Dijalog o zbivanjima (Lk 24,14) →
  - dijalog o srcu (32)
- **povratak u Jeruzalem**
  - από “od” 13, εις “u” 33
  - Mjesto muke = sveto mjesto
- **zajedništvo (33.36)**
  - Novi susret s Kristom:
  - ruke i noge (39.40),
blagovanje (43)

